

1864-03-07

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Ernst Jørgensen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
FA 2-008-00013; F4

Keywords:
Politics, the army, war

SUMMARY

J. C. Jacobsen writes to his gardener Mr Jørgensen participating in the war in southern Jutland, about what he knows about the conditions for soldiers and the war in general.

TRANSSKRIFTION

Carlsberg 7 Marts 1864.

Min kjære Jørgensen!

Det har fornøiet mig meget, at læse Deres Brev til min Kone af 27. f. M., da jeg deraf seer, at de har det godt og at Forplejningen nu er tilfredsstillende.- Det vakte almindelig Uvilie og Forbitrelse herovre, da man erfarede at en stor Deel af Armeen formelig led Nød i over en Uge efter Tilbagetog og jeg gik selv til Ministeriet for at meddele det Underretning om de Klager, som jeg havde læst fra høitstaaende Officerer ved Armeen. Man forsikkrede mig imidlertid, at den Uorden og deraf følgende Mangel i Forplejningen, som var opstaaet paa Grund af det pludselige og derfor uforberedte Tilbagetog til Als, nu er bleven afhjulpen og Alt hvad jeg senere har hørt bekræfter ogsaa Rigtigheden heraf.- Det fornøiede mig meget forleden Dag at tale med en Engellænder, som nylig var kommen fra Als, hvor han har opholdt sig for at give Beretning til et af de største engelske Dagblade om Krigen i Slesvig. Han udtalte sig særdeles fordelagtigt om vor Armees, især roste han vore Soldaters rolige Holdning, deres Kraft og Udholdenhed, der efter hans Mening langt overgaar Tydskernes. Han havde seet de fleste europæiske Armeer og været Vidne til Krigen i Italien og bemærkede derom at baade Østrigerne og Franskmændene vare hurtigere i deres Bevægelser end de danske Soldater, men at disse vare langt mere udholdende baade i Kampen og under Feltlivets Strabadser, fordi vore Tropper ere af en stærkere Legemsbygning og mere haardføre.- Han vidste ogsaa fra andre Engellændere, som opholde sig i Slesvig og Holsten, at Preusserne og Østrigerne have lidt uhyre meget af Veirliget og daarlig Forplejning og at hele Slesvig og Holsten ere fuld af deres Syge, foruden den store Mængde af Saarede, som de have og som er langt talrigere end vore. Det samme har jeg ogsaa nylig læst i franske Aviser, som ogsaa sætte vore Troppers Mod og Dygtighed langt over Preussernes ja, selv over Østerrigernes, som kun have

været istand til at drive de danske tilbage, hvor Fjenden havde Overmagt og kun med et betydeligt Tab.- Tydskerne selv tilstaae at Fægtningerne ved Bustrup og Oversøe have for dem været forholdviis blodigere end Fægtningerne i Italien og de søge kun at besmykke det, ved at angive vor Styrke 3 Gange saa stor, som den virkelig var. De paastaar ogsaa at vi have mange udmærkede Skytter i vor Armee, da der fra vor Side bliver skudt overordentlig sikkert, især igjennem Brystet og Hovedet. Jeg troer nok at vore Skydeøvelser ere bedre end Tyskernes, men naar vi have truffet dem saa paafaldende godt, antager jeg dog snarest at det kommer deraf, at vore Soldater ere saa rolige og modige, at de holde paa deres Skud, til Fjenden er kommen saa nær, at man kan træffe sikkert og ikke plaffe Krudtet bort til ingen Nytte paa de lange Distancer.- Østrigerne skulde have vægret sig ved, at gaae imod Dybbøl, fordi de allerede have lidt saameget ved Bustrup og Oversøe og have derfor overladt Æren for at storme Dybbøl til Preusserne.- Men til at storme have disse ikke Lyst, især efter den Prøve de foretog d 22 Februar faldt saa uheldigt ud, thi efter Engellændernes Sigende have de den dag lidt meget betydelige Tab, som de søge at skjule.- De ville nu rimeligviis trække Tiden ud med Allarmeringer, indtil Aarstiden tillader dem at opkaste talrige Batterier, som kunne maale sig med vore, hvilket dog vil falde dem vanskeligt. Stemningen i Preussen og det øvrige Tydskland begynder derfor at blive noget nedtrykt og urolig, thi istedetfor et hurtigt og glimrende Resultat, som man havde gjort Regning paa, nemlig ved at tage hele den danske Armee tilfange eller oprive den ved Dannevirke, maa man nu skride til en langvarig Beleiring af Dybbøl, som vil koste Angriberne umaadelige Offere og som endda sandsynligviis vil ende med et Nederlag for dem. Da Angrebet alene kan skee med mange og svære Kanoner, behøver Fjenden ikke at forstærke Armeen, hvilket ogsaa vilde være betænkeligt for Tydskerne, da Frankrig ruster sig tilligemed Italien, og England mere og mere stiller sig paa vor Side. Der er saaledes megen Sandsynlighed for at Tydskland om ikke lang Tid vil faae ganske Andet at bestille med at føre krig med os og at han da ikke kan holde en Armee af den nuværende Styrke, (som dog ikke er større end c 70,000 Mand) i Slesvig og Holsten, hvilket vil give os den forenkledede Leilighed til at gaae fra Forsvar til Angreb.- Jeg er meget glad over at General Gerlach er bleven Overgeneral, thi jeg kender ham som en brav, Dansk Mand, der er Soldat med Liv og Sjæl. Han er ogsaa langt

fra at være en Hofmand, men ærlig og ligefrem imod Høie som Lave.P. S. Der tales i Berlin meget om at Østrig er saa uenig med Preussen, at de østerrigske Tropper skulde trækkes tilbage fra slesvig og at den preussiske Overgeneral er saa misfornøiet at han tiltrods for Kongens Bønner vil tage sin Afsked.General Meza er ikke blevet afskediget fordi han opgav Dannevirke (hvilket var uundgaaelig nødvendigt da vi ikke kunde forhindre Fjenden i at gaa over Slien og falde os i Flanken og i Ryggen med Overmagt) men fordi han var uduelig og forsømmelig og spildte sin Tid med Fornøielser istedetfor at undersøge troppernes Tilstand, og sørge ordentlig for deres Quarterer, Beklædning, Forpleining, osv.- Han har ogsaa tilsidesat sine Instruxer og forsømt sine Pligter mod Kongen og Krigsministeren.- En af mine Bekendte har nylig talt med General Steinmann, som ligger her paa Frederiks Hospital af det Saar han fik i Laaret ved Oversøe. Saaret er ikke betydeligt, men læges uheldigviis langsomt. Generalen sagde blandt Andet, at Forskandsningerne ved Dybbøl nu vare i saa complet Stand, at man med Føie kunde sige at de vare aldeles uindtagelige, naar vi holdt dem besatte med en passende Deel af vor Styrke og havde en Reserve paa Als til Afløsning. Ligeledes ansaae han Als for fuldkommen uindtagelig. Hvad Preusserne have isinde med hele krigen have de bestandig søgt at skjule under tvetydige og modsigende Forklaringer, men af de diplomatiske Skrivelser, som nu ere offentliggjorte i England, fremgaar det tydeligt, at man ikke alene vil fratage kongen Holsten og indlemme Slesvig i det Tydske Forbund, men at man aldrig vil lade Danmark have Fred, saalænge vi have en fri, demokratisk Forfatning, det vil sige, en Rigsdag, hvorpaa der sidder Bønder og Mænd af den jævne Borgerklasse! - Det er godt, at dette er kommen for Dagen, thi nu veed da hver Mand i Landet, at det er hans Frihed og Rettigheder, der kjæmpes om!Naar de seer Nogen af mine Folk fra Carlsberg, saa hils dem venligt fra mig. Alle deres Efterladte have det saa godt som de kunne, adskildte fra deres Kjære. Her paa Carlsberg er Alt vel. Vær hilset fra min Familie, fra Kogsbølle og hans Kone og fra Deres hengivne J. C. Jacobsen.

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

C.M.

Carlsberg's Tidende 1864

Min Gære Jægerherre!

Det var fornødt mig meget, at lade Dem vide om min
Tænkning af 27. M., da jeg drøftede, at De var det gøtt og
et Søylæmningens en af Søfærdsstiltænde. - Det var den almindelig
Uvillie og Raadtilhæftelse foran, da man søgte at en flad
Diel af Armeens fornuftig lade Næst; naar en Uge efter
Etteltogtaget og jeg gik færdig til Ministeriet for at meddele
det Udsagn om de Tager, som jeg havde lagt for færdig
flaende Officere med Armeen. Men først havde mig
mindet, at den Urdem og drøfteligste Mængde
Søylæmning, som var afløst for Gøtt og det gøtt, og
den for Søfærdsstiltænde, tilhøge sig det Alle, men man blev
affjættede og det som jeg kunne for færdig behøvet og for
Rigtighedsproff. - Det fornødt mig meget fornødt
dag at lade med en færdig, som igtig var sammen
for Alle, som jeg var afløst for færdig og gøtt
det at af de færdig angående dagbladet om Tager i Tager.
Jeg vilde sig færdig færdig om man Armeen
ifor nogle som man Urdemens valige færdig, som Kraft
af Urdem, der efter fandt Manning langt om Armeen
Eg. Armeen. Jeg fandt det de færdig Armeen
og man. Næst til Tager i Tager og herunder Armeen
at lade Officere og Søfærdsstiltænde man færdig
i Armeen Armeen og de færdig, men at de
man langt man Urdemens lade i Tager og man

